

**EAERE**European Association
of Environmental and
Resource Economists

Oświadczenie w sprawie wniosków legislacyjnych Unii Europejskiej dotyczących zmiany klimatu

Zmiany klimatu powodują poważne konsekwencje, co udokumentowano w szóstym sprawozdaniu oceniającym IPCC (Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu). Wymaga to pilnej i bardziej ambitnej polityki klimatycznej. W lipcu 2021 roku Komisja Europejska przedstawiła pakiet „Gotowi na 55” (Fit for 55), który zawiera szereg wniosków legislacyjnych mających na celu zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych o 55% w 2030 roku w porównaniu z rokiem 1990 i osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 roku. Kierując się zdrowymi zasadami ekonomicznymi, jesteśmy zjednoczeni w następujących kwestiach:

1. Pakiet jest spójny z powyższymi celami. Zapewni on skuteczne i stabilne ramy umożliwiające mobilizację wysiłków we wszystkich sektorach za pomocą zróżnicowanych instrumentów. Ustalenie ceny emisji dwutlenku węgla w ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (EU ETS) pozostaje głównym elementem europejskiej polityki klimatycznej. Z zadowoleniem przyjmuje się pogłębienie i rozszerzenie zakresu stosowania wyceny CO₂, w tym wniosek dotyczący zmiany dyrektywy w sprawie opodatkowania energii. Ceny emisji dwutlenku węgla w ramach systemu EU ETS w Europie mieszczą się obecnie w przedziale 50-100 EUR za tonę CO₂, wskazanym w sprawozdaniu Sterna i Stiglitz'a jako poziom wymagany do 2030 r. Dotychczas przyczyniło się to do efektywnej kosztowo redukcji emisji objętych systemem EU ETS o ponad 40 % od 2005 r.
2. W pakiecie legislacyjnym uwzględniono konsekwencje polityki przeciwdziałania zmianie klimatu związane z dystrybucją. Sposób postrzegania aspektów dystrybucyjnych przez opinię publiczną odgrywa kluczową rolę dla społecznej akceptacji i ostatecznego sukcesu proponowanej polityki. Chociaż niektóre środki mogą mieć skutki regresywne, niedawny wzrost cen uprawnień do emisji dwutlenku węgla, który nastąpił w wyniku wcześniejszych reform systemu EU ETS, przynosi dochody, które mogą być wykorzystane do celów redystrybucyjnych. Z politycznego punktu widzenia ważne jest, aby zająć się skutkami społecznymi dla gospodarstw domowych o niskich dochodach. Społeczny Fundusz Klimatyczny, który uzupełnia nowy system handlu uprawnieniami do emisji w budownictwie i transporcie, może stanowić ramy dla uwzględnienia tych skutków dystrybucyjnych.
3. Wyższe ceny emisji dwutlenku węgla mogą prowadzić do tak zwanej "ucieczki emisji", czyli przenoszenia działalności powodującej zanieczyszczenie do krajów o mniej



EAERE

European Association
of Environmental and
Resource Economists

ambitnych przepisach dotyczących ochrony środowiska. W miarę wzrostu cen w ramach systemu EU ETS może to stanowić problem, być może tylko przejściowy, jeżeli inni główni gracze, idąc za przykładem Europy, również przyjmą bardziej rygorystyczną politykę klimatyczną. Zidentyfikowano dwa główne sposoby zapobiegania ucieczce emisji: bezpłatne przydziały dla sektorów zagrożonych ucieczką emisji lub mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ (Carbon Border Adjustment Mechanism, CBAM). Stosowana dotychczas bezpłatna alokacja uprawnień powinna być zaprzestana. Mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ może stworzyć równe warunki konkurencji, ale stanowi wyzwanie zarówno z technicznego, jak i handlowego punktu widzenia. Należy z zadowoleniem przyjąć fakt, że we wniosku Komisji w sprawie CBAM przewidziano czas na konsultacje z partnerami handlowymi UE.

4. Chociaż udział Unii Europejskiej w światowych emisjach jest stosunkowo niski, może ona odegrać kluczową rolę w inspirowaniu innych krajów i wykazaniu, że przyjęcie ambitniejszej polityki w zakresie ochrony środowiska nie szkodzi ogólnemu dobrobytowi gospodarczemu ani dobrobytowi obywateli. W tym celu innowacje ekologiczne i niskoemisyjne muszą być wprowadzane w ramach masowych inwestycji. Instrumenty polityki makroekonomicznej powinny odzwierciedlać tę potrzebę.
5. Możliwości osiągnięcia celów porozumienia paryskiego szybko się kończą. Wszystkie państwa, w szczególności państwa grupy G-20, muszą wzmocnić swoją politykę klimatyczną. Należy dołożyć większych starań w celu zacieśnienia współpracy międzynarodowej w dziedzinie zarządzania środowiskiem i klimatem. Ponadto większe wsparcie finansowe należy skierować do krajów rozwijających się, które są szczególnie narażone na skutki zmiany klimatu.

Poprzyj Oświadczenie w sprawie wniosków legislacyjnych UE dotyczących zmiany klimatu poprzez podpisanie go na stronie

www.eaere.org/statement_eu_legislative_proposals/